

De strijd van de haven om grootmacht te blijven

De Rotterdamse haven is een belangrijke spil van de Nederlandse economie, maar vernieuwing is dringend noodzakelijk. 'Ik denk dat het beste nog moet komen.'

isette van der Pijl (32), ondernemer en voorzitter van Jong Havenvereniging, en Ana Duskov (25), verkozen tot Jong Haventalent 2018, zijn er morgen bij als in het Nieuwe Luxor Theater de Rotterdamse havengemeenschap bijeenkomt voor de traditionele Dag van de Haven. Als hoogopgeleide jonge vrouwen zijn zij een uitzondering te midden van een publiek dat hoofdzakelijk bestaat uit mannen van middelbare leeftijd. Die groep bepaalt nog steeds het beeld in de Rotterdamse haven.

Duskov, manager bij containerterminal ECT, vertegenwoordigt meer dan een leuke titel: net als Van der Pijl vormt zij de toekomst van de grootste haven van Europa. En ze heeft energie plannen. 'Ik wil met een serie vlogs aan jongeren laten zien wat de rol van de haven in de economie is en wat de mogelijkheden hier zijn', zegt Duskov, die bij ECT nieuwe IT-toepassingen ontwikkelt. 'Velen kennen de haven nog niet, terwijl er grote uitdagingen liggen. Jongeren kunnen hier juist veel dingen veranderen.'

En veranderen moet de haven. Morgen maakt ceo Allard Castelein van Havenbedrijf Rotterdam (HbR) de voorlopige overslagcijfers bekend. Om in de toekomst relevant én rendabel te blijven kan de haven niet louter blijven steunen op containeroverslag en de opslag en verwerking van olie. Het zijn goederenstromen die de haven voorspoed hebben gebracht, maar de grootste groei is eruit, om niet te zeggen dat ze onder druk staan.

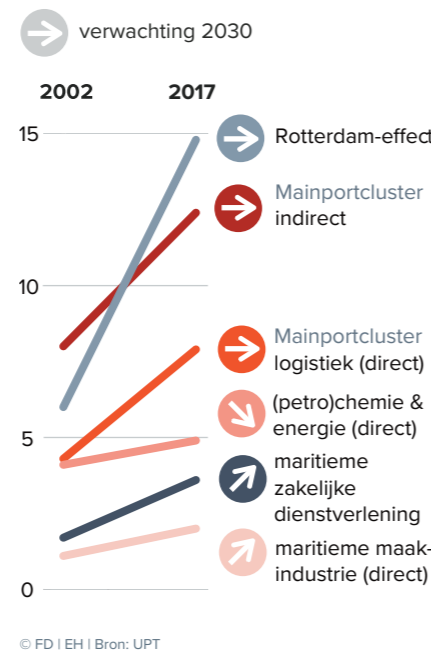
Om hoogopgeleide jongeren naar de haven van de toekomst te lokken is een nieuw verhaal nodig, een verhaal over aanpassing aan de klimaatverandering en over hoe de nieuwste digitale technologieën de logistiek efficiënter kunnen maken. Bovenal moet het een verhaal zijn over de blijvende relevantie van de haven. Niet alleen om talent aan te trekken, maar ook om overheden te overtuigen van het belang van mainport Rotterdam. Al is ook die term 'mainport' aan vervanging toe.

NIEUWE VISIE

Het moment is goed, want zowel het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat als de gemeente Rotterdam werkt aan een nieuwe visie op de haven. Om het belang ervan duidelijk te maken ligt er op Casteleins tafel een nieuw onderzoeks-

Verdienvermogen

Toegevoegde waarde Mainport Rotterdam, direct en indirect en in € mrd.



rapport van de Erasmus Universiteit met de titel *Het Rotterdam Effect*, over de economische uitstraling van de haven voor Nederland. 'Ik maak een vergelijking met de consumentenindustrie: die moet continu haar reputatie voeden, anders verwatert of verdwijnt die reputatie', zegt Castelein in zijn kantoor met uitzicht op de haven en de stad. 'In een wereld die zo sterk verandert en waar zoveel concurrentie is om geld, locatie en mensen, moet een organisatie zich profileren. Je moet aantonen wat je doet, wat je creëert.'

De ceo draagt daarom als een missionaris zijn boodschap uit: de Rotterdamse haven zal ook in de toekomst van grote betekenis voor de Nederlandse economie zijn. 'Het havencluster blijft aantrekkelijk om in te investeren, omdat het niet alleen gaat om Rotterdam, maar om Nederland en een groot achterland.' Casteleins boodschap komt niet uit de lucht

vallen, want drastische veranderingen dienen zich aan. De grote hausse in containervervoer is voorbij. De noodzaak tot energietransitie wereldwijd zet de fossiele industrie, die ongeveer de helft van de Rotterdamse haven uitmaakt, de komende jaren onder druk omdat de uitstoot van CO₂ omhoog gaat.

De gevolgen zijn ingrijpend. De toegevoegde waarde, zeg maar het verdienvermogen van de haven van de afgelopen dertig jaar, komt in het gedrang. Niet iedereen in de zaal van het Luxor zal morgen deze uitspraak van Castelein welkend aanhoren: 'Een succesvolle haven is meer dan tonnen. De bedrijven in offshorewindparken die zich hier gaan vestigen, hebben voor heel Nederland een economische uitstraling, met onderzoek en ontwikkeling. In tonnen gaan we dat niet merken, wel in waarde.'

Voor Castelein is vernieuwing van de be-



Economische neerslag

De economische impact van mainport Rotterdam op de omgeving naar sector.



Impact van wederuitvoer (opslag & distributie) reikt over veel breder gebied.



© FD | EH | Bron: UPT

2017. Daarvan maakt het Rotterdam-effect, dus de invloed op de rest van de Nederlandse economie, €14,8 mrd uit. Voor Castelein vormen deze cijfers een fundament onder zijn havenevangelie. 'Ik probeer er alles aan te doen om de haven neer te zetten als een bijzonder aantrekkelijke locatie om in te investeren. Met de cijfers onderbouw je dat.'

MARITIEME HOOFDSTAD

De vraag is of de nieuwe haven straks ook nog het Rotterdam-effect teweegbrengt. Onderzoeker Kuipers is stellig: 'Ik denk zelfs dat het beste nog moet komen. De grote groei in de ladingstromen lijkt over het hoogtepunt heen, maar de haven wordt aantrekkelijker, schoner, met minder uitstoot.'

Hij wijst op de behoefte van de regio Rotterdam aan hoogopgeleide mensen. 'Kennis gaat een steeds grotere rol spelen, omdat het belang van innovatie toeneemt.' Als de richting van verduurzaming echt wordt ingeslagen, kan het havencluster van de toekomst de Nederlandse economie ten goede komen, is Kuipers' overtuiging. De nadruk komt dan meer te liggen op samenwerking tussen industrieën en dienstverleners in de regio, maar ook tussen de stad en de haven. 'Denk aan de maritieme industrie in deze omgeving, met scheepsbouw en bedrijven zoals Boskalis, Van Oord en Damen', schetst Kuipers. 'Niemand ziet dat, maar in Schiedam werken nu al tweeduizend maritieme ingenieurs.' Daar komt nog eens de maritieme dienstverlening bij, zoals advocaten en verzekerders.

Eigenlijk verdwijnen de oude waarden waarop de haven is gebouwd. Het begrip mainport is typisch jaren tachtig, vindt Kuipers. De renaissance van haven en stad schreeuwt om een nieuw begrip, 'Global Hub' of 'Europe's Industrial Cluster' bijvoorbeeld. De stad Rotterdam afficheert zich sinds kort als Maritime Capital of Europe. Dit soort krediet ligt mogelijk beter bij ambitieuze jongeren zoals Ana Duskov van ECT en Lisette van der Pijl van onlinemarketingbureau Port-able.

'De wereld een stukje beter maken is belangrijk voor jongeren. Het gaat niet alleen om salaris', zegt die laatste. 'Wat kunnen we bijdragen? Wat kunnen we veranderen? Dat zal de haven ons duidelijk moeten maken. Dan leveren we graag onze bijdrage.'

Ana Duskov, werkzaam bij ECT Rotterdam, aan de voet van de Erasmusbrug. Duskov is Jong Haventalent van 2018.

FOTO: BART HOOGVELD VOOR HET FINANCIËLE DAGBLAD

Meer online Dossier fd.nl/vervoer

